

СТАНДАРТИ З ОРГАНІЗАЦІЇ ЕНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТУ В РОЗВИНУТИХ КРАЇНАХ

Чернишова Ю.В., студентка, СумДУ, м. Суми

Енергетичний менеджмент на рівні управління промисловими підприємствами почав досить активно застосовуватися з кінця 80-х початку 90-х років ХХ століття, що спричинило за собою розробку відповідних стандартів, програм і процедур.

В даний час стандарти в області енергоменеджменту або вже існують на національному рівні в окремих країнах (наприклад, Данії, Ірландії, Швеції, Сполучених Штатах Америки, Іспанії, Південній Кореї і т.д.) або знаходяться в стадії розробки в ряді країн (Південна Африка, Бразилія та ін.).

Загальними елементами стандартів будь-якої системи менеджменту є: політика, планування, впровадження і функціонування, оцінка ефективності, покращення, аналіз зі сторони керівництва.

Найбільш відомі національні стандарти в області енергоменеджменту: американський національний стандарт з енергетики управління ANSI/MSE 2000-2008, що забезпечує постійне вдосконалення на основі моделі, яка одночасно охоплює як технічні так і управлінські аспекти управління енергоспоживанням; корейський стандарт KS A 4000:2007, що розроблений для відповіді на потреби корейських компаній, які прагнуть продемонструвати в першу чергу своїм бізнес-партнерам вирішення в компанії проблем з енергозбереження; китайський стандарт GB/T 23331:2009 «Системи енергоменеджменту – Вимоги»; європейський стандарт EN 16001:2009 «Системи енергоменеджменту - Вимоги з керівництвом по використанню» тощо.

У липні 2011 року була прийнята остаточна версія міжнародного стандарту ISO 50001:2011, який розвиває і виводить на міжнародний рівень методологію системи енергоменеджменту, яка раніше була представлена національними стандартами ряду країн, зокрема, США (ANSI/MSE 2000:2008), ПАР (SANS 879:2009), Південній Кореї (KS A 4000:2007), Китаю (GB / T 23331:2009), Білорусі (СТБ 1777-2009). В об'єднаній Європі на основі загальноєвропейського стандарту на системи енергоменеджменту (EN 16001:2009) тридцять європейських країн прийняли його національні версії.

Стандарт є універсальним, так як використовує підхід «один розмір, придатний для всіх» («one-size-fits-all»), і тому він може бути застосований будь-якою організацією незалежно від її розмірів і галузевої приналежності.

При описі вимог в стандарті ISO 50001 використана методологія Демінга-Шухарта, що отримала визнання у всьому світі, відома як «Plan-Do-Check-Act» («Плануй-Роби-Перевіряй-Покращуй») і включена в стандарти інших систем менеджменту (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001).

Робота виконана під керівництвом доцента Сапожнікова С.В.